

Beste student, slutshaming beperkt je eigen vrijheid

Ontwikkel jezelf, ga over grenzen, maak vooral fouten. Maar gun je vrouwelijke studiegenoot dezelfde vrijheid, schrijft *Philip Huff* in een brief aan aankomende mannelijke studenten.

Allereerst: gefeliciteerd. Met het behalen van je eindexamen. Ik wil me even tot je richten, van man tot man - ik hoop dat je dat goed vindt. Je gaat de komende weken, maanden en jaren een eigen kant op: een opleiding of studie doen die je zelf kiest, misschien vertrek je zelfs uit het ouderlijk huis en ga je in een vreemde stad studeren en word je lid van een studie- of studentenvereniging. Tijdens dat uitbouwen van je zelf, zul je je met oude en nieuwe vrienden omringen; je zult van bondgenoten veranderen en verandering introduceren, om jezelf te kunnen zijn.

En af en toe zal er iets misgaan. Dat is oké; je moet soms over je grenzen heen gaan om te weten waar je staat. Of: wil staan.

Ik groeide op in een huis met een oudere zus en een moeder. Het was voor mij normaal om na een luide schreeuw uit het toilet tampons uit de badkamerkast te halen en door een klein beetje geopende wc-deur aan te geven; door het liefdesverdriet dat ik bij mijn zus zag, wist ik dat je voorzichtig met andermans gevoelens moest zijn; als onze ouders ruzie hadden, was het mijn zus die voor mijn broertje en mij zorgde. En toch, toen ik in het najaar van 2003 zelf als achttienjarige aankomend student tijdens de ontgroening op de houten vloer van de sociëteit van het Amsterdamsch Studenten Corps zat, zong ik samen met tweehonderd mannelijke jaargenoten: „Alle vrouwen zijn hoeren” en „Ook mijn moeder en mijn zus.”

Om er bij te horen. Misogynie - vrouwenhaat - is een maatschappelijk verschijnsel: het komt overal voor. De komende jaren zal je leven groter worden, maar volledig is het nog niet: het zal zich afspeelen op straat en op de werkvloer, maar ook in afgeschermd collegezaal, werkgroepuimtes, kroegen en op afgesloten borrels van je studenten- of studievereniging. Veel van die verenigingen hebben een gemengd bestuur en lijken behoorlijk geëmancipeerd. Toch zul je ook daar vaak te horen krijgen dat vrouwen minder zijn dan mannen. Mannen voelen zich nu eenmaal sterker met elkaar verbonden als ze de ander, de vrouw, klein maken.

Afgelopen week nog stapte een Amerikaanse miljardair uit de raad van commissarissen bij vervoerder Uber: toen het enige vrouwelijk lid

van de commissie opmerkte dat er bij raden met een vrouw makkelijker meer vrouwen binnenkomen, zei hij: „En meer geklets, ja.” Het is een variant op, en niets anders dan dat, de banglijst, het slutshaming liedje, de 'volkswijsheid' dat vrouwen niet kunnen inparkeren.

Want dat is een van de voorname technieken waarmee mannen nader tot elkaar komen: door vrouwen belachelijk te maken. Zorgen dat zij zich klein voelen, zodat wij - mannen - ons verzekeren van onze positie op de openrots. Dat kan in kleine kring (de liedjes die je straks zingt) en in grote kring (zie: elke GeenStijlpost over vrouwen). Het achterliggende idee daarbij is dat mannen status verkrijgen via seks, maar vrouwen juist niet (denk aan: de 21-jarige studente Milou die eerder dit jaar een filmpje tegen slutshaming online zette en daarna het mikpunt van seksistische scheldpartijen werd).

Bij veel studentenverenigingen worden meisjes met een seksuele drive vergelijkbaar met die van de meeste mannen een „slet” genoemd. En jongens? Die heten „players”. De vervanging van het woord seks voor slet in slutshaming toont aan hoe diep het dubbelestandaard-denken over seks in onze taal zit in gebakken: een mannelijke variant op seks- of slutshaming bijvoorbeeld, bestaat niet. Een player is niet te shamen. Een vrouw wel, zelfs om zo iets simpels als haar kledingkeuze. Zo wordt de zelfstandigheid van de vrouw belachelijk gemaakt en onderdrukt.

Deze repressie van de autonomie van de vrouw begint natuurlijk al veel eerder: jongens worden grootgebracht met de verhalen van reddende brandweermannen, van ridders die op een queeste gaan - voor elke Matilda zijn er tien Huckleberry Finns. Meisjes daarentegen, zijn prinsessen; ze wachten in de toren, lopen sullig achter de jongens aan. Jongens groeien in een vrijere seksuele wereld op: toen ik in mijn vroege jeugd aan mijn pik zat, moest mijn vader lachen; bij een vriendinnetje dat zichzelf verkende gaf haar moeder haar zo hard een tik dat ze die dag jaar later nog voelt.

Dit is natuurlijk allemaal niet jouw verantwoordelijkheid. Maar zo ontstaat wel het normatieve idee van de man als seksueel wezen naar buiten, en van de vrouw naar binnen. Iedereen die wordt opgevoed met zo'n

idee, weet niet wat hij verkeerd doet als hij lelijk over vrouwen praat. Het is voor veel mannen de normaalste zaak van de wereld vrouwen voor slet uit te maken, omdat ze vanuit hun perspectief, dat wat ik voor het gemak maar even de 'mannelijke' blik noem, ook echt vinden dat een vrouw met tien mannen een hoer is, terwijl een man met tien vrouwen stoer is.

Maar dit begrijpen is niet hetzelfde als het goedkeuren en inzicht is de eerste stap naar verandering. Daarom: lees de komende zomer eens iets van de Amerikaans publiciste Leora Tenebaum. Zij schreef twee boeken over slutshaming: *Slut: Growing Up Female With A Bad Reputation* (1999) en *I Am Not A Slut: Slut-Shaming in the Age of the Internet* (2015). Voor dat laatste boek interviewde ze jonge Amerikaanse vrouwen die door mensen uit hun vriendengroep „slet” waren genoemd, ook als ze nog helemaal niet seksueel actief waren - maar omdat ze iets deden wat anderen als 'sletterig' beoordeelde. Uit de interviews komt naar voren dat dit kleren kunnen zijn, een vriendelijk bedoelde opmerking of een flirterige persoonlijkheid.

Sletterigheid wordt gezien als het vragen van de aandacht van een man, als „trying too hard”. Maar: vrouwen zijn niet altijd bezig de aandacht van mannen te vragen, hoe moeilijk dat voor ons wellicht ook te verknopen is. Vaker heb je te maken met iemand die net als jij bezig is haar eigen leven vorm te geven. Dat ondermijnen om ergens bij te horen is een te hoge prijs. Een van de ongeschreven regels die mannen en vrouwen over vrouwelijkheid voorgeschoteld krijgen, is volgens Tenebaum dat vrouwen 'understated' moeten zijn: in kleding, uitspraken en gedrag. Dat wil zeggen: de tweede viool moeten spelen. Sletten 'snappen' dit niet of hebben er lak aan - ook als dat shamen door anderen oplevert. Dit shamen gaat volgens Tenebaum verder dan slechte studentenliedjes of flauwe grappen, in Nederland bijvoorbeeld door de anticonceptiepill uit het basispakket te halen of, zoals in Amerika, Planned Parenthood gemeenschapsgeld te ontzeggen. Een ongewenste zwangerschap is immers het probleem van de sletterige moraal van een vrouw, niet van de man.

Dit is weer de mannelijke dubbele standaard: een man mag wel onveilige seks hebben, een vrouw niet. En doet ze dat wel, dan is het haar verantwoordelijkheid - niet ook van de man met wie ze seks heeft. Dat klopt natuurlijk niet.

Voor mij kwam dit inzicht al vrij vroeg in mijn studietijd. Ik was net klaar met de ontgroening en liep in Amsterdam over straat toen ik een meisje van de middelbare school tegenkwam. Ik had haar al meer dan een jaar niet meer gezien.

„Hoe gaat het?” vroeg ik.
„Niet zo goed”, zei ze.
„Wat dan?”
„Ik heb net een abortus gehad.”
En toen begon ze te huilen. Ze was met een jongen naar bed geweest en toen ze in verwachting bleek en de embryo niet wilde houden, zei hij: „Heel goed. Los je het even op?”
Hopelijk is het de komende jaren tussen collegezaal, bibliotheek, sportveld en kroeg of verenigingsgebouw af en toe genoeg als je dit soort verhalen hoort, over hoe anderen over grenzen heengaan, om te merken hoe je ergens in staat.

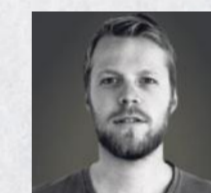
En trek je je eigen conclusies. Ook over waar én bij wie je wilt horen.

Iemand's seksualiteit staat niet los van zijn of haar waardigheid. Sterker, iemand's seksualiteit maakt integraal onderdeel van zijn of haar waardigheid uit - en vrijheid zit 'm erin dat je je seksualiteit kunt beleven zoals jij dat wilt. Van kledingstijl tot flirten tot zoemen met wie jij wilt.

Die vrijheid voor jezelf mogelijk maken, begint er mee die vrijheid aan anderen te geven: iedereen die een vrouw ongewenst een slet of een hoer noemt, ook al is het met een 'ludiek' liedje, werkt mee aan slutshaming en de onderdrukking van een ander mens - en die zou zich moeten schamen. Want als het voor een man belangrijk is zichzelf te kunnen zijn en goed is te krijgen wat hij wil, waarom zou dat dan niet zo zijn voor een vrouw?

*Met vriendelijke groet,
Philip Huff*

De mannelijke blik: een vrouw met tien mannen is een hoer, terwijl een man met tien vrouwen stoer is

Philip Huff is scenarist en schrijver.

Advertentie

www.BIJZONDEREZAKEN.nl
Zoek & vind alle zaken die bijzonder zijn!

Consumenten

Kunst & Antiek

KORST VAN DER HOEFF
VEILINGEN TAXATIES SINDS 1885

KIJKDAGEN: 23, 24 & 25 JUNI 2017
Bekijk voor het uitgebreide aanbod van onze Kunst en Antiekveiling de catalogus op onze website: www.korstvanderhoeff.nl
Hekellaan 2 5211 LX 's-Hertogenbosch
Tel: 073-6131886

veilinggebouw
de zwaan

Sinds 1818 Directie-Makelaar G. van den Brink bv
Kijkdagen: donderdag 15 t/m 18 juni 2017
Veiling 21 juni t/m 4 juli 2017

KEIZERSGRACHT 474 - 1017 EG AMSTERDAM.
TEL: 020 622 0447 - CATALOGUS ONLINE OP WWW.DEZWAAN.NL

Te koop gevraagd: Antiek Japans en Chinees porselein, **Capelle Antiek Porselein**. De Zande (bij Kampen) Tel: 038-3636365 info@capel.nl www.capel.nl

TE KOOP GEV: oude of antieke klokken ook defect en oude horloges **Venema Antiques** Rijksweg 17 te Drempt 06-53330849 info@venemaantiques.nl www.venemaantiques.nl

Te koop gev: vooroorlogse batik uit Indonesië, bij voorkeur gesignd. Tevens gezocht foto's en fotoalbums uit Indonesië tot 1940. Tel.070-3461811

Wilt u hier volgende week ook adverteren? www.maakuwadvertentie.nl

Heeft u vragen? Mail ze dan naar: support@maakuwadvertentie.nl